O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

Тошкент оқшоми

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 103 (9.141) * 1998 йил 2 сентябрь, чоршанба * Сотувда эркин нархда

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОН МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ ЕТТИ ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДА СЎЗЛАГАН ТАБРИК НУТҚИ

Ассалому алайкум, азиз ватандошлар!

Муҳтарам меҳмонлар!

Барчангизни мустақиллигимизнинг етти йиллик шодиёнаси — халқимизнинг Миллий байрами билан самимий муборакбод этаман.

Дарҳақиқат, мустақиллик байрами Ўзбекистон аталмиш гўзал ва қадимий, бетакрор ва табаррук заминда яшаётган ҳар қайси инсон учун, Ватанимизнинг ҳар бир фарзанди учун энг азиз, энг улуғ байрамга айланиб қолди.

Етти йил давомида амалга оширган ишларимиз бамисоли етмиш йилга тенглашиб, мамлакатимиз қиёфасини, юртимиз жамолини бутунлай ўзгартириб юборди.

Етти йиллик босиб ўтилган йўлимизга, янги тарихимизга назар ташлар эканмиз, мана шу даврда ҳаётимизда қандай ўзгаришлар рўй бергани, нималарга эришганимиз ҳақида сарҳисоб қилар эканмиз:

— аввало, сиёсий, иқтисодий ва маънавий ҳаётимиздаги ислоҳотлар ва янгиланишлар орқага қайтмайдиган тус олганини тўлиқ ишонч билан айтишга ҳаққимиз бор;

— истиқлол туфайли тобора обод бўлиб бораётган шаҳар ва қишлоқларимиз, қад ростлаётган янги-янги замонавий корхоналар, маданий-маиший иншоотлар, кўприклар ва йўллар, бир сўз билан айтганда, иқтисодимизнинг тобора ўсиб, мустаҳкам бўлаётганига, давлатимизнинг салоҳияти, куч-қудрати юксалаётганига гувоҳ бўлмоқдамиз;

— халқаро ҳамжамиятда ва жаҳон бозорида мамлакатимиз ўрни, обрў-эътибори ва нуфузи ошиб бораётганини катта мамнуният ва ифтихор билан тан оламиз;

— энг муҳими, одамларимизнинг дунёқараши ва тафаккури, маънавий қиёфаси ўзгараётгани, ўзлигини англаб бораётгани, жамиятимизда аҳиллик, мурувват, меҳр-оқибат каби олижаноб фазилатлар, эл-юртимизда тинчлик ва барқарорлик ҳукм сураётганини, эртанги кунга ишончимиз кучаяётганини таъкидлаймиз.

Бир сўз билан айтганда, етти йил давомида биз келажагимиз пойдеворини қўйдик, истиқлол дарахтининг чуқур илдиз отишига, фарзандларимиз бахт-саодати йўлида эркин ва фаровон турмуш барпо этишга замин яратдик.

Буларнинг барчасини Худонинг ўзи меҳнатсевар ва фидойи халқимизга инъом этган бебаҳо неъмати деб қабул қиламиз ва Яратганимизга чексиз шукроналар билдирамиз. Халқимизда «Етти қиш, етти ёзни омон ўтказган иморат асрлар бўйи салобат тўкиб туради», деган ҳикмат бор. Бугун Ўзбекистоннинг заҳматкаш ва бунёдкор халқи барпо этаётган мустақиллик иморати ҳам ана шундай мустаҳкам ва мангуликка дахлдор бўлиб қолажак, иншооллоҳ.

Азиз ва муҳтарам юртдошлар!

Барчамиз яхши биламизки, ўтган йиллар давомида эришган ютуқларимиз осонликча бўлмади. Етти йиллик янги тарих бизни ҳақиқий миллат сифатида имтиҳон қилди, сабот ва иродамизни синади.

Йўлимизда дуч келган машаққатли синов ва тўфонларни ягона халқ бўлиб яхши-ёмон кунларда қийинчиликларга бардош бериб, бир-биримизга суяниб, ҳамжиҳатликда енгиб ўтдик.

Биз бугун яхши биламизки, олдимизда турган вазифалар ва муаммоларни ечиш, одамларнинг эҳтиёжларини қондириш, уларни рози қилиш учун ҳали кўп-кўп меҳнат қилишимиз даркор.

Агарки мендан олиб бораётган сиёсатимизнинг энг долзарб, энг устувор вазифаси нимадан иборат, деб сўрашса, мен шундай жавоб берардим:

Энг аввало — халқимнинг омонлиги ва фаровонлиги, обод Ватанда эркин ва озод ҳаёт кечириши. Бу вазифанинг нақадар мураккаб ва оғирлигини холисона тасаввур қилиб, танлаган йўлимиздан қайтмасдан, ислоҳотлар маъно-моҳиятини теран англаб, бир ёқадан бош чиқариб, бошлаган ишимизни охирига етказишимиз даркор.

Биринчилар қаторида мулк масаласини оқилона ҳал этиш, ҳақиқий мулк эгаларининг йўлини очиб бериб, уларнинг жамиятдаги нуфузини оширишга қаратилган сиёсатни изчил давом эттириш зарур.

Тараққиётимизнинг яна бир муҳим шарти — ҳаётимизда сақланиб келаётган эски замон асорат-иллатларидан тезроқ халос бўлишдан иборат.

Азиз ва муҳтарам юртдошлар!

Шу заминда яшаётган ҳар қайси оила, ота-она учун, жамиятимиз ва давлатимиз учун энг катта ишонч-таянчимиз, суянчимиз — ўсиб келаётган ёш авлод, севимли фарзандларимиздир.

Ёшларимизнинг билимга чанқоқлиги, мутелик ва қуллик асоратидан бутунлай озод экани бизни чексиз қувонтиради.

Бизнинг муқаддас бурчимиз — жондан азиз болаларимизга замон талаблари даражасида билим бериш, уларни ҳақиқий ватанпарвар ва юртпарвар этиб тарбиялаш, вояга етказишдир.

Бугун эркин, барқарор ва фаровон ҳаёт қуришни истар эканмиз, бунинг энг муҳим, энг зарур гарови — юртимиз хавфсизлигини, чегараларимизнинг дахлсизлигини, кўпмиллатли Ўзбекистон фуқароларининг тотувлигини сақлаш ва мустаҳкамлашдир.

Бизга яқин қўшни бўлган ўлкаларда авж олган сиёсий беқарорлик, ўзаро адоват, ижтимоий ларзалар, биродаркушлик урушлари, афсуски, барҳам топганича йўқ.

Атрофимизда бизга ҳавас билан қарайдиганлар билан бирга, ҳасад кўзини тикиб турганлар ҳам йўқ эмас. Бундай вазият барчамизни доимо огоҳ, сезгир ва ҳушёр бўлишга, ягона уйимиз, қўрғонимиз, муқаддас оиламиз бўлмиш Ўзбекистонимизнинг куч-қудратини мустаҳкамлашга даъват этади, фидойиликка чорлайди.

Азиз ватандошларим!

Мана шундай ҳаяжонли дамларда одамнинг кўнгли беихтиёр шеър ёки қўшиққа тўлиб кетади. Минг афсуски, мен шоир ёки қўшиқчи эмасман.

Агар Тангри таоло менга шундай истеъдод берганида эди, барчангизга, азиз дўстларим, қадрдонларим, шеърлар битган, қўшиқлар бағишлаган бўлардим. Лекин мен шу гўзал ва мўътабар оқшомда қалбимдаги энг самимий, энг эзгу туйғуларимни изҳор қилишим, айтишим зарур:

— Мен ҳаммангизни севаман! Ҳаммангизга соғлиқ-омонлик, бахту саодат тилайман!

— Мустақиллигимиз мангу яшасин!

— Эл-юртимиз омон бўлсин!

— Бугунимиз ва эртамизни Оллоҳнинг ўзи ёмон кўзлардан, бало-қазолардан, офат ва фалокатлардан асрасин, эзгу ишларимизда мададкор бўлсин!

АБАДИЙ ЯНГРА, ИСТИҚЛОЛИМИЗ ТАРОНАСИ!

Тошкент. Мустақиллик майдони. 1998 йил 31 август

«Дунёда етти рақами бор, унга минг бир ҳикмат ёр», дейишади. Буни пойтахтимизнинг бош майдони — Мустақиллик майдонига Ватанимиз истиқлолининг етти йиллигини нишонлаш учун тўпланган ҳамшаҳарларимиз, меҳмонлар, ойнаи жаҳон орқали энтикиб томоша қилган, лекин қалбан Мустақиллик майдонида бўлган юртдошларимиз кўп марта дилларидан ўтказишган бўлишса ажаб эмас. Чунки етти ёшда инсон боласи ҳаётга дадил қадам қўядиган даражага етади. Мустақиллигимиз ҳам бугун етти ёшга тўлди!

31 август куни Мустақиллик майдонида мисли йўқ тантана, шодиёналар бўлиб ўтди. Ранг-баранг чироқлар нурида майдон худди камалакдек товланади. Юракларнинг уриши эса шовуллаб турган фавворалар сингари тўлиб тошгудек. Чор атрофдаги манзаралар, нурдан яралган миноралар, кечамизни, бугунимизни намоён этиб турган рамзлар кишини беихтиёр ўтган лаҳзаларни эслашга ундайди. Ўтган етти йилда озмунча юмушлар адо этилмади. Юртимизнинг жамоли ниҳоятда гўзаллашди. Буни биргина Тошкент шаҳрининг қиёфасида ҳам яққол кўришимиз мумкин. Тошкентда бўлаётган қурилишлар бутун республикамиз бағрида шижоат ва шиддат билан олиб борилмоқда.

Етти йиллик зарбдор меҳнатимизнинг меваси бўлиб равон йўллар, ажойиб бинолар, муҳташам саройлар бунёд этилди. Буларнинг ҳаммаси Мустақиллик шароф атидан. Шунинг учун ҳам ўтган ҳар йил бир мўъжиза деб баҳоланса тўғри бўлади. Етти йилимиз эса халқимизга чексиз ғурур ва сурур бахш этган етти мўъжизадир.

Соат 19.30. Мустақиллик майдонига ташриф буюрган меҳмонлар, ҳамшаҳарларимиз, хорижий давлатлар элчихоналари вакиллари, халқаро ташкилотлар ходимлари Президентимиз Ислом Каримовни гулдурос қарсаклар билан, самимий олқишлар билан кутиб олдилар. Йўлбошчимиз халқимизни улуғ байрам билан қутлаб, табрик нутқи сўзлади.

Ўзбекистон Республикаси давлат мадҳиясининг улуғвор садолари майдон узра таралди. Ҳилпираб турган байроғимизга нигоҳ қадаб, янграётган мадҳиямизга қулоқ тутиб ҳар бир кишининг қалби сўнмас ифтихор туйғуларига ўралди.

Келди бермоққа
салом осмон бугун,
Фахр этишга дилда бор
имкон бугун,
Кексаю ёш, барча халқ
шодон бугун,
Дилда қайнар еттита
достон бугун.
Яшнамоқда Ўзбекистон —
бўстон бугун!
Еттита қўйдик қадамни
алп мисол,
Очмоқда ҳар сония элим
жамол.
Шунчалар бўлар етуклик
бирла камол,
Дўст шоду, ағёрнинг
ақли лол.
Етти йил — етти тоғим
деб осмон бугун.

Саҳнага буюк «Авесто» китобини кўтариб уч минг ёшли Бобо Зардуштий кириб келади. Унинг сўзларида тарих мужассам. Хоразму Бухоро, Самарқанду Хива — тарихимизнинг бу каби олтин зиналари — бебаҳо шаҳарлар, уларнинг бағрида етишган буюк сиймолар талайгина. Бобо Зардуштий ана шулар ҳақида сўзлар экан, ҳозирги авлодимиз боболар изидан бориши, юртимизни қанчалар улкан зафарларга элтишини чин дилдан ҳис қилдик.

7 рақами халқимизда азалдан илоҳий саналади. Шунинг учун ҳам саҳнадаги 7 ранг, 7 сайёра, 7 иқлимдан келган гўзаллар чуқур рамзий маъно касб этди.

(Давоми 2-бетда).

БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ЎН ИККИНЧИ СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА

АХБОРОТ

Биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ўн иккинчи сессияси 29 августда ўз ишини давом эттирди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов сессия ишида иштирок этди.

Сессияни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси Э. Халилов бошқарди.

Депутатлар Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитасининг раиси Н. Исмоиловнинг иккинчи ўқишда кўриб чиқилаётган Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисидаги Қонун лойиҳаси тўғрисидаги маърузасини тингладилар.

Қонун лойиҳасини муҳокама қилишда Хоразм вилояти Урганч тумани ҳокими Қ. Нуниёзов, Фарғона вилоятидаги «Қувамебел» акциядорлик жамияти бошқарувининг раиси М. Исмоилов, Андижон вилояти «Маҳаллий саноат» ишлаб чиқариш-савдо акциядорлик компанияси раиси Ш. Зайнобутдинов, Сурхондарё вилояти Сариосиё тумани ҳокими Қ. Холдоров иштирок этди. Депутатлар хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисидаги қонунни қабул қилдилар.

Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитаси раиси А. Аҳадов депутатларга қимматли қоғозлар бозорида депозитарийлар фаолияти тўғрисидаги Қонун лойиҳасини тақдим этди.

Бу Қонун лойиҳасини муҳокама қилишда Қашқадарё вилоятидаги «Нефтгазсинов» акциядорлик жамиятининг раиси А. Абдуназаров, Тошкент шаҳар «Интер-Азия» корпорацияси бошқарувининг раиси К. Йўлдошев, Сирдарё вилоятидаги Ширин шаҳри ҳокими И. Эрбеков, Навоий вилоятидаги «Қизилқумцемент» акциядорлик жамиятининг бош директори Ў. Рўзиқулов қатнашди. Парламент бу Қонунни ҳам қабул қилди.

Саноат, энергетика, транспорт, алоқа ва аҳолига хизматлар кўрсатиш қўмитаси раиси И. Кочмарик сессияда Ўзбекистон Республикасининг Автомобил транспорти тўғрисидаги Қонуни лойиҳаси ҳақида маъруза қилди.

(Давоми 2-бетда).

ДЎСТЛИК ТАШРИФИ

1998 йилнинг 28 августидан 1 сентябригача Ўзбекистонда Днепропетровск шаҳар мэри Николай Швец бошчилигидаги украин делегациясининг дўстона жавоб ташрифи бўлди.

Ташриф доирасида Украинадан келган меҳмонлар Самарқанд шаҳрига бордилар, шунингдек пойтахтимизнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар, Темурийлар тарихи давлат музейида бўлдилар. Алишер Навоий номидаги Миллий боққа бордилар, гольф- клубда, Эски шаҳар ва Олий Мажлисда бўлдилар.

31 август куни пойтахт ҳокимлигида украин делегациясининг Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов билан учрашуви бўлди. Тошкент шаҳар ҳокими украин дўстларни ўзбек заминига келганлиги билан қизғин табриклади ва бу ташриф Ўзбекистон билан Украинанинг маданий ва иқтисодий ҳамкорлигида яна бир муҳим қадам бўлишига ишонч билдирди. Ўз навбатида Днепропетровск шаҳар мэри Николай Швец бутун ўзбек халқини давлатимиз мустақиллигининг етти йиллик байрами билан табриклади ҳамда ташриф якунларидан чуқур қониқиш ҳосил қилганлигини изҳор этди. У Ўзбекистон ҳамма вақт Украинада катта қизиқиш уйғотганлигини, айниқса иқтисодиёт соҳасида қизиқиш уйғотганлигини таъкидлади. Бу ерда шуни таъкидлаш керакки, биродарлашган шаҳарлар Тошкент билан Днепропетровск ҳиссасига мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликнинг 60 фоизи тўғри келади. Ана шу боисдан украин делегацияси томонидан «ЮМЗ» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Днепрошина», «Днепротяжмаш», «Днепропресс» акциядорлик жамиятлари, «Сож. Инвест» ва бошқа йирик корхоналарнинг директорлар корпуси кенг тақдим этилди.

Тошкент билан Днепропетровск шаҳарлари раҳбарларининг учрашуви пайтида қимматбаҳо совғалар айирбошланди. Ўзбекистонга бўлган ташрифидан олган таассуротлари билан ўртоқлашар экан Днепропетровск шаҳар мэри Николай Швец жумладан шундай деди:

— Аввало биз Президентларимизнинг хоҳиш-иродасини бажармоқдамиз. Сизларга маълумки, Днепропетровскнинг кўпгина саноат корхоналари сизнинг шаҳрингиз билан энг мустаҳкам иқтисодий алоқалар ўрнатган. Биз Тошкентнинг гўзаллиги ҳақида жуда ҳам кўп эшитганмиз ва бугун биз бу гапларнинг чиндан ҳам ҳақиқат эканлигини кўриб турганлигимиздан беғоят мамнунмиз. Биз яна шунинг учун ҳам чин дилдан мамнунмизки, Ўзбекистон Президенти бизнинг ҳамкасбимиз, Тошкент шаҳар ҳокими, ҳурматли Козим Носирович Тўлагановни юксак ҳукумат мукофоти билан тақдирлади. Мен аминманки, шаҳарларимиз ўртасида нафақат иқтисодий ҳамкорлик, шунингдек маданий алоқалар ҳам кенгайгандан кенгайиб бораверади. Бунга ажойиб ва ҳайратга соладиган даражадаги гўзал шаҳрингизда бўлганлигимиз ҳам муҳим омилдир. Сизларга бахт-саодат, омад ва энг муҳими мустаҳкам соғлиқ тилайман.

Кейин Днепропетровск шаҳар мэри Николай Швец бошчилигидаги украин делегацияси Ўзбекистон Мустақиллигининг етти йиллигига бағишланган тантанали тадбирларда иштирок этди.

(Ўз мухбиримиз).

СУРАТДА: учрашув пайти.

Рустам Шарипов олган сурат.

БУГУНГИ КУН НАФАСИ

ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов номига Ўзбекистоннинг Мустақиллик куни муносабати билан жаҳондаги давлат ва ҳукуматларнинг раҳбарларидан, жамоат ва бошқа ташкилотларнинг раҳбарларидан самимий дил сўзлари изҳор этилган қутловлар келмоқда.

● Фарғонада Асакадаги автомобиль заводи автомашиналарига дисклар ишлаб чиқарувчи завод фойдаланишга топширилди.

● Олий Мажлис «Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясини ташкил этиш тўғрисида» қарор қабул қилди.

● Самарқанд вилоятининг Тайлоқ туманидаги Сочак қишлоғи аҳолисининг қувончи чексиз. Бугун бу ерда яшовчи болалар янги ўқув йилини 840 ўринли мактабда бошладилар. Янги илм маскани замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган.

● Мустақиллик байрами арафасида Тошкентда ўз эшикларини очган Ўзбекистон Республикаси давлат солиқ қўмитасининг янги солиқ коллежида бугун ўқувчилар янги ўқув йилини бошладилар.

● Наманган вилоятида Оила йилига бағишланган учта кўрик-танлов эълон қилинди. Вилоят жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси, шунингдек «Нуроний», «Олтин мерос», «Камолот» республика жамғармаларининг ҳамда республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик марказининг вилоят бўлимлари унинг ташаббускорлари бўлишди.

● «Энг яхши китоблар — болаларга!» шиори остида Давлат матбуот қўмитаси, Халқ таълими вазирлиги ва республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси ташаббуси билан ўтказилган анъанавий кўрик-танловга якун чиқарилди.

● Қирғизистоннинг Ўзбекистондаги элчихонасида Қирғизистон Мустақиллиги куни шарафига қабул маросими ўтказилди.

ЖАҲОНДА

● Кеча АҚШ Президенти Билл Клинтон расмий ташриф билан Москвага келди. Шу куннинг ўзидаёқ АҚШ Президенти Билл Клинтон ва Россия Президенти Борис Ельцин Россиядаги молиявий тангликни, халқаро муаммолар ва икки томонлама муносабатларни муҳокама қилдилар. Билл Клинтон Москвадаги мактаблардан бирига ташриф буюрди, Халқаро муносабатлар институти талабалари ҳузурида сўзга чиқди. Ташриф якунлари бўйича Россия — Америка ҳужжатларини, шу жумладан икки мамлакат Президентларининг XXI аср бўсағасидаги хавфсизлик тўғрисидаги қўшма баёнотини имзолаш режалаштирилган. Россияга ташриф якунлангандан сўнг Билл Клинтон Шимолий Ирландияга йўл олади.

● 31 август куни Қирғизистон Мустақиллик кунини нишонлади. Ана шу байрам муносабати билан Бишкекда тантаналар ва ҳарбий парад ўтказилди.

● Кеча Россия Бош вазири вазифасини бажарувчи Виктор Черномирдин ҳукуматни тузиш бўйича Президентга ўз таклифларини тақдим этди. Борис Ельцин ҳукуматни ана шу ҳафта ичида тузиш зарур деб ҳисоблайди. Лекин Бош вазирни тасдиқлаш тўғрисидаги масала ҳанузга қадар ҳал этилгани йўқ. Бу масала 31 август куни бўлиб ўтган Давлат Думасининг мажлисида қайтарилган эди. Президент яна Черномирдин номзодини Дума тасдиғига киритди.

● Франция пойтахтида болаларнинг янги боғи очилди. Унга Уэльс маликаси Диананинг номи берилди.

● Толиблар томонидан ағдариб ташланган Афғонистон Президенти Бурҳониддин Раббоний БМТ Бош котиби Кофи Аннанга мурожаат қилиб толиблар томонидан этник тозалаш бўйича тергов ишларини олиб бориш мақсадида махсус Халқаро комиссияни мамлакатга юборишини илтимос қилди.

● Эрон ҳукумати бундан бир қанча вақт муқаддам «Толибон» ҳаракати томонидан Мозори Шариф шаҳрида асир олинган 12 фуқаросини қутқариш учун барча имкониятларини ишга солади, деди Эрон ташқи ишлар вазирининг ўринбосари Муҳсин Аминзода. Унинг айтишича, асирга олинган 11 дипломат ва ИРНА ахборот агентлиги мухбири ҳозирча соғ-саломат.

● «Хамас» ҳаракатининг маънавий раҳбари Шайх Аҳмад Ясин Тель-Авивдаги портлашда «Хамас»нинг қўли йўқлигини айтди.

● 31 августда Мозамбик халқи ўзининг миллий байрами — Мустақиллик кунини нишонлади.

● Бугун Вьетнам халқи ўзининг миллий байрами — Мустақиллик кунини байрам қилмоқда.

61/64-АТС АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Техник сабаблар муносабати билан 10 сентябрга қадар ана шу йўналишдаги абонентларда алоқа бўлмайди.

Очиқ турдаги «Toshkent shahar telefon tarmog'i» акциядорлик жамияти.

АБАДИЙ ЯНГРА, ИСТИҚЛОЛИМИЗ ТАРОНАСИ!

(Давоми. Боши 1-бетда).

Саҳнада ғазал мулкининг султони буюк Навоий пайдо бўлади. Унинг қўлида «Сабъаи сайёр» («Етти сайёра») достони. Шу достон асосида тайёрланган томошалар байрамга алоҳида файз киритди. Ҳинд, Рум, Араб, Эрон, Адан, Чин, Хоразм элларидан келган гўзаллар қанчалик қўшиқ куйламасинлар шоҳ Баҳромнинг дили безовта. У ўзининг гўзали Диломромга интизор. Мана, ниҳоят гўзал Дилором ташриф буюрди. Баҳромнинг қалбидаги орзулари гўзал қизлар ижро этган рақсларга уланиб кетди. Чиндан ҳам, «Ўз уйинг ўлан тўшагинг» дейди халқимиз. Айни шу пайтда Навоий тилидан янграган:

«Ғурбатда ғариб шодмон
бўлмас эмиш,
Эл анга шафиқу
меҳрибон бўлмас эмиш,
Гар олтин қафас ичра
қизил гул бутса,
Булбулга тикандек
ошиён бўлмас эмиш»

сатрлари юрт муҳаббати, юрт қадри, инсонпарварлик, садоқату саховат қанчалар юксак фазилатлар эканини яна бир карра тасдиқлади.

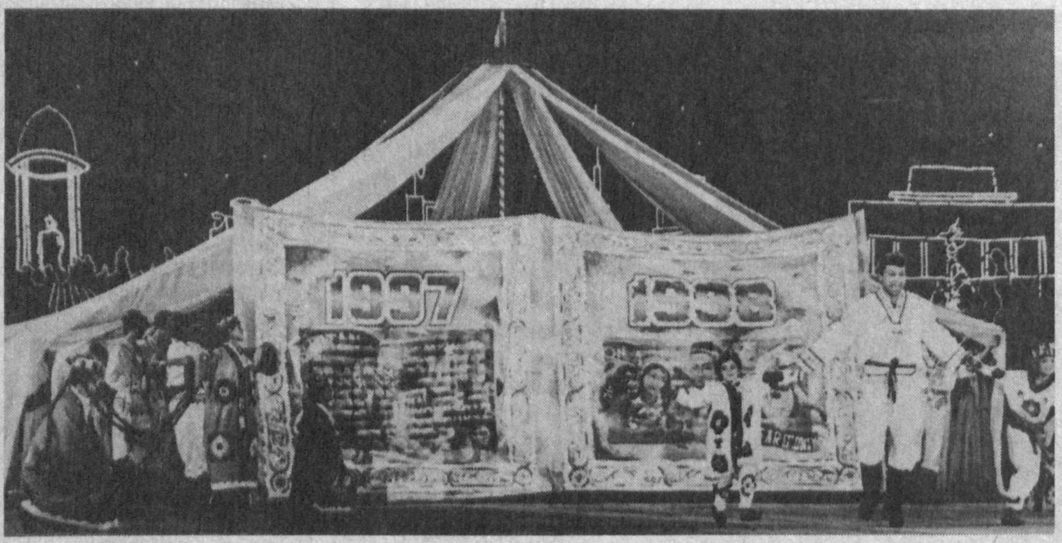

Томошанинг энг таъсирли дамлари етиб келди. Саҳнага неча-неча асрларнинг гувоҳи бўлган Замон бобо билан етти ёшли Мустақилжон кириб келганида барча шодиёналик билан уларни олқишладилар. Етти ёшга тўлган Мустақилжон Замон бобо билан бўлган суҳбатида ўзининг етти йиллик одимларини бирма-бир, бийрон-бийрон сўзлади.

Бу йил Оила йили деб эълон қилинган. Оила бу — фарзанд. Фарзанд эса келажак демакдир. Саҳнага худди анвойи гуллардек сочилиб кетган қизу ўғилларимизни кўриб ҳаяжонга тушмаган киши қолмаган бўлса керак. Уларнинг рақсларида, болаларча беғубор қўшиқларида келажагимизнинг нафаси уфуриб турди. Президентимиз фарзандлар соғлиғи, уларнинг бахти ҳақида ҳар лаҳза қайғуриб келмоқда. Зеро, қилинаётган улкан ишлар эртанги кунимиз эгаларининг соғлом яшаши, бахтиёр яшаши, безавол умр кечириши учун қилинмоқда.

Ҳеч бир нарса спортчалик халқларни бир-бирига яқин қилмайди, мамлакатлар довруғини олам узра таратолмайди. Спорт бобида ҳар қанча ғурурлансак арзийди. Куни кечагина жаҳондаги энг ёш халқаро гроссмейстер, шахмат устаси Рустам Қосимжоновнинг Осиё чемпиони бўлиши, Рустам Ражабовдек алпинистларимизнинг Эверест чўққисини забт этиши, футболу теннисда, боксда, полвонлик баҳсларида ном қозонаётган спортчиларимизнинг сафи кенгайиб бораётгани фикримизнинг далилидир. Артур Григорян, Миржалол Қосимов, Лина Чирязева, Ирода Тўлаганова сингари, ажойиб ўғил-қизларимизнинг сафи кенгаяверади. Мустақиллик майдонида ўз маҳоратларини намойиш этган спортчиларимизни кўрган ҳар бир киши бунга қатъий ишонч ҳосил қилди.

Дилдаги истак-орзуларга юртда тинчлик бўлсагина эришилади. Бутун фаровонликнинг, яратувчанликнинг посбони — бу тинчликдир. Ҳарбий марш садолари остида саҳнага мардонавор одим отиб кириб келган аскарларимизни — шавкатли қуролли кучларимизнинг вакилларини кўриб бизнинг тинчлигимиз бузилмаслигига, юртимизнинг мусаффо осмонини ҳеч қачон қора булутлар босмаслигига дилда бир шукроналик билан иймон келтирдик.

Ўзбекистон — гулдастага ўхшаган санъатлар диёридир. Саҳнада бирин-кетин ўз маҳоратларини намойиш этган фарғоналик, андижонлик, наманганлик, навоийлик, бухоролик, самарқандлик ва бошқа вилоятлардан келган истеъдодлар буни ўз рақсларида, қўшиқларида таъкидлашди. Айниқса, қашқадарёлик санъат аҳллари саҳнада намойиш этган истиқлол китоби ғоят таъсирли кўринишлардан бири бўлди. Хоразмнинг шўх лазгисига Юлдуз Усмонова, Ғуломжон Ёқубов, Гулбаҳор Эрқулова, Дилором Омонуллаева, Козим Қаюмов, Фаррух Зокиров сингари санъат юлдузларининг қўшиқлари уланиб кетди.

Яйрайди тан гулгун
Ватан тупроғида,
Кел, эй, юртдош айни
ишлов чоғида,
Кур, ярат ёшлик кучин
қаймоғида,
Бил, эркимиз эл туғроси,
байроғида
Ҳар рамз бўлсин баданда
жон бугун.
Навосоз наволаринг
дил ўртасин,
Ҳатто юлдузга етсин
бахтнинг саси,
Илҳомингни қуй навога
барчасин,
Тутолмай дили тошиб
шўх ўйнасин,
Даврада чаппар уриб
жонон бугун.

Куйлар қўшиқларга, қўшиқлар куйларга уланди. Байрам зўр мушакбозлик билан якунланди. Шаҳримизни ранго-ранг шуълалар тўфони жилолантирди.

Бу йилги тантаналаримизни жаҳоннинг барча бурчакларида томоша қилдилар десак муболаға бўлмас. Чунки 50 дан зиёд мамлакат тўғридан-тўғри олиб кўрсатилган Мустақиллигимизнинг 7 йиллик тантаналарига гувоҳ бўлди.

Ўзбекистон Мустақиллигининг 7 йиллик байрам тантаналарида Олий Мажлис Раиси Эркин Халилов, Бош вазир Ў. Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари, байрам тантаналарини ўтказиш ташкилий қўмитаси раиси И. Жўрабеков, Президентнинг Давлат маслаҳатчилари, Олий Мажлис Раисининг ва Бош вазирнинг ўринбосарлари, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов иштирок этдилар.

* * *

Кеча Тошкент шаҳрининг барча майдонларида, хиёбонларида, оромгоҳ, сўлим гўшаларида байрам шодиёналари давом этди. Атоқли санъаткорлар, «Ўзбекистон қўшиқ байрами» кўрик-танловининг, бошқа мусиқий танловларнинг ғолиблари йиғилганларни ўзларининг дилрабо куй-қўшиқлари билан хушнуд этдилар. То кўкка юлдузлар сочилиб кетгунгача ҳурлик, эркинлик садолари бир зум бўлсин тинмади.

Темур УБАЙДУЛЛО,
Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган журналист.

СУРАТЛАРДА: Мустақиллик майдонидаги байрам тантаналаридан лавҳалар.

Рустам Шарипов олган суратлар.

БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ЎН ИККИНЧИ СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА

АХБОРОТ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Тошкент шаҳар «IN-TRANS» акциядорлик жамияти раиси . Қосимов, Нукус шаҳри ҳокими А. Аметов, Андижон вилояти Асака шаҳри ҳокими М. Содиқов, «Ўзбекистон темир йўллари» давлат акциядорлик компанияси раисининг биринчи ўринбосари С. Турдиқулов, Ўзбекистон Халқ демократик партияси Хоразм вилоят кенгашининг биринчи котиби Ғ. Машарипов Қонун лойиҳаси хусусида ўз фикрларини айтдилар. Автомобил транспорти тўғрисидаги Қонун қабул қилинди. Олий Мажлис Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 78-моддасига ва Ўзбекистон Республикаси Марказий Сайлов комиссияси тўғрисидаги Қонуннинг 3-моддасига мувофиқ, 21 кишидан иборат Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясини тузди. Ғ. Барноев Марказий сайлов комиссиясининг раиси этиб тайинланди.

Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси раиси Н. Исмоилов Ўзбекистон Республикасида Адвокатлик фаолияти кафолатлари ва адвокатларни ижтимоий муҳофаза қилиш тўғрисидаги Қонун лойиҳаси тўғрисида ахборот берди.

Қонун лойиҳасини муҳокама қилишда Сирдарё вилояти Ховос тумани ҳокими Р. Турдиев, Урганч Давлат университети ректори А. Саъдуллаев, Ўзбекистон Халқ демократик партияси Қашқадарё вилоят кенгашининг биринчи котиби Ф. Омонов иштирок этди. Депутатлар Қонун лойиҳасини биринчи ўқишда маъқуллаш ва уни умумхалқ муҳокамасига қўйиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси раисининг ўринбосари П. Қодиров депутатларга маданий бойликларни мамлакатдан олиб чиқиш ва мамлакатга олиб келиш тўғрисидаги Қонун лойиҳасини тақдим қилди.

Самарқанд шаҳри ҳокими А. Носиров, Миллий тикланиш демократик партияси раиси И. Ғафуров сўзга чиққанидан сўнг, парламент бу Қонунни қабул қилди.

Реклама тўғрисидаги Қонун лойиҳаси ҳақида Матбуот ва ахборот қўмитаси раиси Ў. Ҳошимов маъруза қилди.

Қонун лойиҳаси муҳокамасида «Ўзбекистон темир йўллари» Давлат акциядорлик компанияси Фарғона бўлимининг бошлиғи М. Мирҳамзаев, Оммавий ахборот воситаларини демократиялаш ва қўллаб-қувватлаш республика ижтимоий-сиёсий жамғармасининг ҳамраиси Х. Дўстмуҳамедов қатнашди.

Депутатлар Қонун лойиҳасини биринчи ўқишда маъқулладилар ва уни кенг муҳокамага қўйиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Сўнгра Олий Мажлис айрим Қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритди, Ўзбекистон Республикасининг бир қанча давлатлараро битимларини ратификация қилди, мамлакатимизнинг бир қанча халқаро конвенцияларга қўшилиши тўғрисида қарор қабул қилди.

Депутатлар Олий Мажлис сессияси котибияти раҳбари А. Тожиевнинг парламент ишлаб турган кунларда тушган мурожаатномалар тўғрисидаги ахборотини тингладилар.

Депутатлар Ўзбекистон Республикаси Олий суди ва Олий Мажлиснинг айрим қўмиталари таркибига ўзгартишлар киритдилар.

Биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн иккинчи сессияси шу билан ўз ишини тамомлади.

(ЎзА).

Газетанинг шу сонига

ТОШКЕНТ ГОЛЬФ-КЛУБИ ОЧИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги тантаналарининг 7 йиллиги арафасида узоқ вақтдан бери кутаётганимиз қувончли воқеа юз берди

— 29 август куни кўлдаги Тошкент гольф-клуби очилди. Шуни алоҳида таъкидлаш кераки, бу шундай юқори даражадаги Марказий Осиё бўйича биринчи ва МДҲ мамлакатлари ичра иккинчи гольф клубидир.

Мустақиллигимизнинг тотли неъматларидан бири бўлмиш гольф клубига асос солинишининг тарихи эса қисқа — ҳаммаси гольф клубни қуриш ва бошқариш юзасидан Тошкент шаҳар ҳокимлиги ва Американинг «Olden star, inc» компанияси ўртасида «Дам олиш ва спортни ривожлантириш бўйича халқаро корпорация» — қўшма корхонасини тузиш бўйича таъсис шартномасининг имзоланишидан бошланди. Масаланинг барча томонлари батафсил ўрганиб чиқилгач, «Роҳат» кўли негизида гольф клубини ташкил этиш лойиҳаси республика инвестиция дастурига киритилди. Тез орада дастур амалга оширила бошланди. «Роҳат» кўли ҳудудида ўнлаб қурилиш-монтаж ташкилотларининг қўли гул бунёдкорлари кенг кўламдаги юмушларни бошлаб юбордилар. Жуда мураккаб ва ноёб муҳандислик иншоотлари ҳисобланмиш 18 та майдондан ташқари клубнинг бутун инфратузилмаси ривожлана бошлади: қулай ва текис ўтиш йўллари, автомобилларни сақлаш жойи, ихтисослашган дўконлар, теннис кортлари, сув ҳавзалари тез орада қад кўтарди. Қўшни давлатлар гольф клублари билан таққослайдиган бўлсак, Москвадаги 18 та майдонли халқаро андозалар талабларига жавоб берувчи «Москва кантри клуби»да йилига 7 ой, Қозоғистондаги 9 та майдонли ностандарт даражадаги «Кантри клуб интерлюкс»да 8-9 ой гольф билан шуғулланиш мумкин бўлса, бизнинг кўллардаги Тошкент гольф клубимизда бутун йил бўйи ушбу қизиқарли ва мафтункор спорт тури билан бемалол шуғуллланса бўлади.

Ҳозирги кунда «Роҳат» кўли ҳудудидаги 100 гектардан ошиқ ер ягона мажмуани ташкил этади. Унга махсус навлардаги майсалар бўй чўзган, яшил майдонлар, кўм-кўк шаффоф кўллар, шаршаралар, нақшинкор кўприклар ажойиб ва бетакрор манзара бағишламоқда. Буларнинг бари ўйинчиларнинг кайфиятини кўтаради.

— Ўзбекистон — бу мен гольф ўйнаётган 21 мамлакатдир, — дейди Буюк Британия гольф профессионаллари ассоциацияси аъзоси, гольфни ўргатиш ва тарғиб қилиш масалалари билан шуғулланувчи жаноб Грехем Харрис. — Майдонларнинг жойлашиш тартиби, уларнинг ўзига хос табиат гўзалликлари билан уйғунлашиб кетиши орқали бу энг ажойиб гольф клублардан бири бўлиб қолади. Ўйлайманки, вақти келиб Тошкент гольф клубида халқаро мусобақалар ҳам ўтказилади.

Шуниси эътиборга лойиқки, гольф энг нозик иштиёқмандлар учун спорт тури бўлса-да, у ҳозир жаҳонда жуда катта қизиқиш уйғотмоқда ва кўргазмали спорт тури сифатида олимпия ўйинлари дастурига киритилди. «Дам олиш ва спортни ривожлантириш бўйича халқаро корпорация»нинг раиси Давид Д. Х. Чойнинг таъкидлаганидек, Тошкентдаги гольф клуб мусобақаларда қатнашиш ва дам олиш учун минглаб хорижий меҳмонларни ўзига жалб этиши мумкин. Бу эса республикамизга хорижий инвестицияларни жалб этиш учун кенг уфқлар очади.

Гольф-клубнинг тантанали очилиш маросимида Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков, Бош вазир ўринбосари Алишер Азизхўжаев, Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов, Корея Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Ч Ёнг Ха иштирок этдилар.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

СУРАТЛАРДА: Тошкент гольф-клуби очилиши тантаналарида.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Халқим хирмонларини бойитиб, омборига ғалла, дон, хумчасига ёғ-мой, киши кўнглига яшаш иштиёқини солиб, томирларимизда шижоат оловини гуриллатиб, ризқ-рўз, барака ёғдириб, саховатли олтин куз ўзининг қутлуғ ташрифи билан яна ўлкамда эъзозли.

Изҳор

МЕҲР ЎЗГА, МУҲАББАТ ЎЗГА

Минг шукрки, унинг қадами Мустақиллигимиз нишонланадиган улуғ айём, ўзлигимизни англаш кунларига ҳамоҳанг. Қалбларимизга масрурлик, юракларимизга ғурур туйғуларини олиб киради ушбу кунлар. Саррин шаббода сингари ёқимли ҳар лаҳза, ҳар он. Жаннатмакон юртимда яшаш учун, яратиш учун ҳамма нарса муҳайё. Энг муҳими инсон азиз бунда, меҳнати қадрли. Айтиш жоиз бўлса ерга қадалган ҳар бир уруғдан тортиб, илм-фан чўққиларида қилинаётган оламшумул янгиликлар замирида фақат бир нарса — инсон манфаатлари ётади. Инсон — бу ҳаётдаги энг олий зот.

Куз... Юртим чиройи яна бир бор жамланади. Осмонўпар бинолар само билан тиллашади, дарахтлардан «чирт-чирт» узилаётган хазонрез барглар ҳикмат ўқиётгандек назаримда.

Ёшу қари кўнглида шукрона ёғилади, далаларда барқ уриб турган ризқ-рўзга, умуман ҳар бир кунга эҳтиром бор нурли кўзларда.

Ҳар тонг мадҳиям янграйди, унга кўмилиб юрак садолари уйғунлашиб кетади гўё. Дуоларга узанади табаррук ёшли отахон-онахонларнинг қўллари. Олдинда истиқболи ойдек оппоқ йўллар кутади келажак авлодни.

Чирмовуқ мисоли ширин туйғулар қамраб олади вужудимизни. Элимда кузнинг дилбар кунлари, баҳорнинг гўзал онлари, ёзнинг сўзга сиғмас силсилалари-ю, қишнинг зумрад паллалари ажиб тароват беради инсон кўнглига. Беихтиёр юракдан чиқаётган самимий сатрлар тилимга чиқади.

Қутлуғ пойқадаминг
муборак, эй Куз!
Етмиш икки томиримда
тотли ҳаяжон,
Нурли истиқлолга
бурканаман юз,
Ўйладим бормикан
мендек бахтиёр инсон?

Мустақиллик билан
баробар бўйинг,
Бўйингдан ўргилай,
сураман кўзга,
Халқим нишонларкан
етти ёш тўйинг,
Бунда меҳр ўзга,
муҳаббат ўзга.

Илоҳим юртлар ичра тенгсиз номингга эрк, адолат фазилатлари зоҳир қомусингга кўз тегмасин, халқим.

Мухлиса ҚОДИРОВА.

Мустақиллик майдонидаги суҳбат

ОЗОДЛИК — УЛУҒ НЕЪМАТ

Мустақиллик байрами куни пойтахтимизнинг Мустақиллик майдонида айрим ҳамшаҳарларимизга «Мустақиллик сизга нима берди» деган савол билан мурожаат этдик. Қуйида уларнинг жавобларини ўқийсиз.

● Муҳиддин ИСРОИЛОВ, биология фанлари доктори:

— Мен касбим тақозоси билан кўпгина хорижий мамлакатларда бўлганман. Ҳар гал сафарга отланарканман, кўнглимда аллақандай ғашлик туярдим. Чунки қайси хорижий давлатга боришимиздан қатъи назар аввал Москвага қўниб ўтардик, у ердаги қоғозбозлик, оворагарчиликларни айтмайсизми?

Чет элга борганда эса яна шунинг гувоҳи бўлдимки, у ерда марказдан кўпроқ Ўрта осиёлик илмий ходимларни юборишни сўрашар, аммо Москва бунга қулоқ солмас экан. Бугунчи? Бугун исталган мамлакатга пойтахтимиздан тўғридан-тўғри сафар қилиш ва у ерда «Мен Ўзбекистонданман» дея бемалол гапириш мумкин. Чунки юртимизни бугунги кунда бутун жаҳон таниган. Менимча, мустақиллик туфайли эришган ютуқларимиздан энг муҳими миллий ғурур бўлди.

● Саида АҲРОРОВА, «Тоштўқимачи» ҳиссадорлик жамияти ишчиси:

— Истиқлол неъмати деганда болалигим ёдимга тушади. Отам қурилиш ашёлари ишлаб чиқарувчи комбинатда меҳнат қиларди. Биз оилада кўп фарзанд бўлганимиз сабаб у киши кўпроқ ишлашга интилар, саҳар уйдан чиқиб кетиб, тун қоронғусида қайтарди. Баъзан отамни ҳафталаб кўрмасдик. Шундай бўлса-да тузукроқ яшамасдик ҳам.

Лекин бугун шароит ўзгарди. Отам укаларим билан бирга қурилиш ашёлари ишлаб чиқарувчи кичик мажмуа ташкил қилишди. Тўғри, аввалига осон бўлмади, кейинчалик ҳаммаси изига тушиб кетди. Ҳозир иш вақтини ўзлари белгилашади, даромад ҳам ёмон эмас. Ахир кичик корхона шахсий мулк бўлгач уни истаганингча тасарруф этасанда. Айтмоқчиманки, мустақиллик оиламизга шахсий мулк эркинлигини, бу эркинлик эса фаровон турмуш кечириш имконини берди.

● Адиба САТТОРОВА, муаллима:

— Мен ўқитувчилар сулоласиданман, отам, онам муаллим бўлишган, ҳозир беш фарзанддан учтаси улар касбини танлаганмиз. Ҳар йили 1 сентябрь ўқув йилининг бошланиши биз учун одатдаги кундек гап эди. Лекин мана етти йилдирки, бу кун нафақат муаллимлар учун, балки барча юртдошларимиз учун ҳам байрамларнинг энг каттаси сифатида нишонланмоқда.

Менимча, истиқлол туфайли юз берган ўзгаришларнинг энг салмоқлиси таълим соҳасига тааллуқлидир. Аввало ўқитувчининг ўқувчига ёндошуви ўзгарди, эндиликда илгари бўлгани каби таълим ва тарбия беришда қотиб қолган қоидаларга риоя этиш йўқ. Балки ўқувчининг қобилияти, лаёқати асосий эътибор касб этмоқда. Бу болаларни иқтидорлилар ва иқтидорсизларга ажратиш эмас, аксинча, уларни ўзларидаги лаёқат нимага мослашганини аниқлаб, ўша соҳага йўналтиришдир. Ҳар ким ўзи қодир бўлган касбни танлашни таъминлайдиган бу усул келажакда малакали мутахассислар етиштириш омилидир. Фурсатдан фойдаланиб шуни ҳам айтишим лозимки, истиқлол туфайли муаллимга бўлган жамият эътибори янада ошди. Буни ҳар йили 1 октябрь куни нишонланадиган «Ўқитувчилар ва мураббийлар куни» байрамидан ҳам билса бўлади.

Ҳамшаҳарларимиз сўзларини Абдумажид АБДУРАҲИМОВ ёзиб олди.

Ўзбекистонимиз мустақил деб эълон қилинган куни Чилонзор туманидаги Шотурсун Ғуломов маҳалласи Ҳосилот 3-тор кўчасида истиқомат қилувчи Сирожиддин ва Шаҳноза Илҳомовлар оиласида қўшалоқ байрам бўлди. Барча дилни севинчга тўлдириб эгизак фарзандлар — Фотима ва Ҳусан дунёга келди. Истиқлол билан тенг қадам ташлаётган бу болакайлар ҳам 7 ёшга тўлиб, бугун илк бор мактаб остонасига қадам қўйдилар. Уларни ҳақиқий истиқлол фарзандлари дейиш мумкин. Чунки улар истиқлол билан бир кунда йўргакланганлар.

Тенгдошлар

КЎЗИДА ҚУЁШНИ КЎРАМАН

— Набираларим Фотима ва Ҳусаннинг мустақиллик билан ёнма-ён тенгдош бўлиб вояга етаётганлигидан юрагимда ўзгача фахр, ғурур ҳиссини сезаман, — дейди уларнинг бобоси Зиёвуддин Илҳомов. — Сабаби улар бизга доимо илк бора порлаган ҳурлик, озодлик қуёшини эслатиб туришади. Уларнинг кўзида қуёшнинг аксини кўраман.

— Фарзандларимнинг мана шундай кунда дунёга келиб, уларнинг тақдири мустақиллик билан бевосита боғланиб кетганидан севинаман, — дея суҳбатга қўшилди болаларнинг онаси Шаҳноза. — Мустақиллик байрамини оила аъзоларимиз билан биргаликда худди учта фарзандимизнинг таваллуд кунини нишонлагандай нишонлаймиз. Яна қувончли томони шундаки, бу йил Фотима-Ҳусанлар биринчи синфда янги ўқитиш тизими асосида ўқишади.

Бирданига болаларнинг ўзаро чуғур-чуғури қулоққа чалиниб қолди. Фотима-Ҳусанлар опалари Заҳро билан кимнинг кўп ва тўғри санаши ҳақида баҳслашаётган эканлар.

— Фотима 100 гача бехато санади, — дея Фотимани мақтай бошлади Заҳро. — Ия нимага энди, Ҳусан ҳам яхши санайди, ҳарф танийди, фақат уялади-да, — деб Ҳусанга ён боса бошлайди Фотима.

Ҳа, ҳақиқатан ҳам бири қиз бола, бири ўғил бола бўлса-да худди икки томчи сувдай бир-бирига жуда ўхшаш бу эгизакларнинг Ҳусани бир оз уятчан экан. Биз болалардан нималарга қизиқишини сўраганимизда Фотима турли хил расмли китобларни томоша қилишни ёқтиришини, Ҳусан эса техникага, турли машиналарга қизиқишини айтишди. У яна катта бўлса ўзи янги машина ихтиро қилишини ҳам билдирди. Бугундан Фотима-Ҳусанлар 1-синфга ўқишга бордилар. Ҳусан янги машина ихтиро қилиш ҳақидаги орзусининг рўёбга чиқиш борасидаги илк ҳаракатни бошлади. Биз эса унинг орзуси рўёбга чиқишига астойдил ишонамиз. Чунки улар «Таълим тўғрисида»ги Қонун ҳамда Кадрлар тайёрлаш миллий дастури асосида билим оладилар.

Наргиза ПИРНАЗАРОВА.

Кино

«ОТАМДАН ҚОЛГАН ДАЛАЛАР»

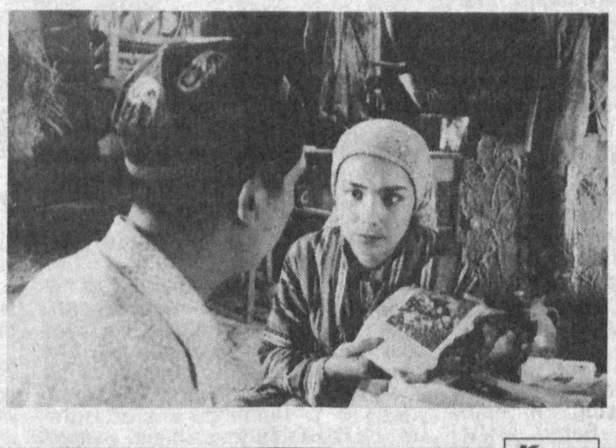

Тарихимизнинг биз билмаган номаълум саҳифалари тобора ойдинлашиб, халқимиз ўз ўтмишини, фидойи фарзандлари номини бадиий асарлар орқали билиб бормоқда. Яқинда таниқли кинорежиссёр Шуҳрат Аббосов истеъдодли адиб Тоғай Муроднинг «Отамдан қолган далалар» асари асосида суратга олган бадиий фильми халқимизнинг юз йиллик тарихи, авлодларимиз бошидан кечирган кечмишлар бир деҳқон сулоласи ҳаёти ва тақдири орқали тасвирланади.

Ўзбек киносанъатининг фидойи намояндаларидан бири Шуҳрат Аббосовнинг аввалги «Тошкент — нон шаҳри», «Абу Райҳон Беруний», «Сен етим эмассан» фильмларида ҳам тарихимизнинг у ёки бу саҳифаларига мурожаат этилган бўлиб, уларда муаллифнинг ўтмиш ҳаётимизни чуқур ўрганишга интилгани, адабий манбага ўзига хос ёндошиши яққол сезилади.

Ижодкор навбатдаги янги «Отамдан қолган далалар» фильми устида ишлар экан, асарнинг ғоя ва моҳиятини кинолавҳаларга ҳаққоний сингдиришга, томошабин фильмдан сабоқ чиқариб олишгина эмас, мустақиллигимиз бизга осонликча қўлга киритилмагани, биз бу мунаввар кунларни узоқ йиллар кутганимиз, унинг қадрига етмоғимиз кераклигини ҳам таъкидлаб ўтишга ҳаракат қилган. Режиссёрнинг таъкидлашича, драматургия, яъни адабий асар ҳаётий бўлганлиги боис образлар устида ишлаш жуда қизиқарли бўлган. Фильмга асос қилиб олинган бир деҳқон авлодининг тўртта вакили бошига тушган мусибатлар, зиддиятларга тўла ҳаёт шундай таъсирчан тасвир этилганки, у ҳеч бир кишини лоқайд қолдирмайди. Мана шу тўрт вакил — тўрт қаҳрамон ўзбек халқининг фидойи ўғлонлари тимсоли бўлиб гавдаланадилар фильмда.

Асосий ролларни Машраб Кимсанов, Ҳошим Арслонов, Эркин Комилов, Пўлат Саидқосимов, Саида Раметова, Тўти Юсупова, Аъзам Шокиржонов ва бошқалар ижро этишган.

Жамила АСАДОВА.

СУРАТЛАРДА: «Отамдан қолган далалар» янги фильмидан лавҳалар.

Яккасарой туманининг Юнус Ражабий маҳалласида турли миллатга мансуб 2250 оиланинг иссиқ-совуғидан, уларнинг ҳар бир юмушларидан бохабар бўлиш анчадан буён жуда яхши йўлга қўйилган.

Мурувват

БАЙРАМ СОВҒАЛАРИ

Маҳалла фуқаролар йиғини раиси Тоир ака Қўчқоров бундай эзгу ва савобли ишларнинг доимо бошида турадилар. Ҳар байрамларида ногиронларнинг, кам таъминланган оилаларнинг, фахрийларнинг ҳолидан хабар олиб туришдек муқаддас удумларимизни маҳаллада эъзозлашади.

...Ҳар ҳафтада навбат билан маҳалла ҳудудини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, ариқ ва зовурларни тозалаш аҳоли ўртасида доимий одат бўлиб қолган. Бундай ободончилик ишларидан қайси миллатга мансуб бўлмасин маҳалланинг барча фуқаролари четда қолмаяптилар.

— Маҳалладан қўним топган чет эллик биродарларимиз ҳам маҳаллий удумларимиздан хурсанд бўлишиб маҳалладошлари билан елкама-елка хайрли ишларда иштирок этаётганликлари бизни қувонтиради, — дейди маҳалла оқсоқоли.

Мустақиллик байрами муносабати билан Юнус Ражабий маҳалласидаги кам таъминланган оилаларга Америка яҳудийлар қўмитасига қарашли «Джойнт» ўзбек-Америка қўшма корхонаси бошлиғи И. Шиф бошчилигидаги вакиллар маҳаллада кам таъминланган оилаларга катта миқдорда моддий ёрдам кўрсатиб, ўз туҳфаларини улашдилар.

Гўзал ХОЛИҚОВА.

Қасида

ИСТИҚЛОЛНОМА

Ортиқхожи Юсупов «Оқшом» газетасининг кўп йиллик муштарийси. У бадиий ижод билан мунтазам шуғулланиб келади. Ёзган шеърлари бир неча бор газетамиз саҳифаларида чоп этилган, бир нечта мажмуалари босилган. Ортиқхожи Юсупов «Истиқлолнома» номли қасидани ёзди. Унда Ватанимиз тарихи, истиқлолга эришгандан кейинги юртимиздаги ўзгаришлар қаламга олинган. Бугун муштарийларимиз эътиборига ушбу қасидадан бир парчани ҳавола қилаётирмиз.

Турон халқи кўпни кўрган,
Кўп азобга бас келган.
Лекин қизил аждарҳони,
На кўргану на билган.

Ўтди бу халқ бошларидан,
Неча-неча хоқонлар.
Келишдилар бирин-кетин,
Сурилганча давронлар.

Ота-бобо орзу қилди,
Бизга керак ҳақ пошшо.
Бизга керак одил пошшо,
Аъмоллари нақд пошшо.

Темур бобо шундай бўлган,
Халқи учун югурган.
Яланг оёқ, ялангбош бўб
Ҳақ иш учун улгурган.

«Чингизхонни қувмас экан,
Халқи озод бўлмайди.
Халқи озод бўлмас экан,
Юрти обод бўлмайди.

Бундай ишни бажаришга,
Тангри менга ёр бўлсин.
Ота-бобом арвоҳлари,
Пирлар мададкор бўлсин».

Юртга қизилпошшо бўлди,
Қизил бўлди ҳамма ёқ.
Алвон қизил, гаплар қизил
Лолазорми дала, боғ.

На топишди эрки бўлди,
На сўзлашга эрки бор.
Қўшилолмас ҳеч бир зотга,
Ҳамма жойда берки бор.

Чигитдаги мағиз каби,
Халқ сиқилиб яшади.
Қўлларига неки берса
Фақат шуни ошади.

Ҳар бир инсон бетакрордир,
Уни тангри яратган.
Жонни унга тангри бериб,
Яшаш учун таратган.

Банда жонин банда олса,
Катта гуноҳ бўлади.
Қанча етим-есирлар-у,
Вайрона юрт қолади.

Шунинг учун энди бизга,
Зўр бир тадбир керакдур.
Қонатмасдан ҳатто бурун
Озодликка етмакдур.

Қизил пошшо гуркиради,
Элни «бахтга» етаклаб.
Олаберди ҳар тарафдан,
Қанорлаб ва этаклаб.

Бойлик деган тўлиб кетди,
Сиғдиролмай қолдилар.
Текин томоқ еявериб,
Сингдиролмай қолдилар.

Қорнлари тўйган билан,
Кўзлари оч бўридай.
Ўртадагин бўлишолмай,
Қолган қаттол ўғридай.

Душман бўлди ўзларига,
Уларнинг нафс балоси.
Рақиблардай қарашдилар,
Бўлишиб оқ-қорасин.

Нафс балоси кучлик қилди,
Ўзни ўтга урдилар.
Бойлик учун йўлларини.
Хиёнатга бурдилар.

Улар энди бир-бирига,
Ола-ола қарашди.
Ҳам ошкора, ҳамда махфий
Ҳужум қила бошлашди.

Нафси ёмон тўйиб ўлар
Бунга тарих гувоҳдир.
Очкўз бўлмоқ инсон учун
Кечирилмас гуноҳдир.

●

Асл юртнинг ой жамоли,
Тўзонларда қолдими?
Халқимизнинг тақдири
Тўфонларда қолдими?

Боқчаси ҳам пахтазорда,
Мактаб бўлди пахтазор.
Эрта-ю кеч пахтазорда,
Кунлар ўтди бўлиб зор.

Қатағонлик йилларида,
Тошдан қаттиқ ер бўлди
Одамлар-чи бир-бирига
Қуруқ тухмат дер бўлди.

Бир-биридан гумон қилар,
Оғиз очиб бўлмайди.
Кимдир агар лом деб қолса
НКВД қўймайди.

Ҳеч нарсага ҳаққи йўқдир,
Фақат кетмон қўлида.
Эрта-ю кеч меҳнат қилар,
Орзу тўла кўнглида.

Гапиришга имкон йўқдир,
Маъюс кўзлар ялтирар.
Ният қилар, дилда умид:
«Тинч кунга ҳам етилар».

●

Ҳар бир юртнинг туғилажак,
Вақти келиб мардлари.
Ўшал мардлар ғайрати-ла
Арир юртнинг дардлари.

Ўшандай мард —
юртбошимиз,
Шитобу шаҳд айлади.
Истибдоднинг томирига
Болта уриб, Жайнади.

Эълон бўлди: «Азиз Ватан,
Тарихи дур, гавҳардир.
Шу юрт учун ҳатто жонни
Фидо этсак афзалдир!

Яша ўзбек диёри,
Энди обод, хур эл бўл!
Олам аро жарангласин,
Ўзбекистон мустақил!

Энди бахтинг бекам бўлсин!
Ўзбек, бошинг тут мағрур,
Тупроғингга олтин унсин,
Қуёш сочсин абад нур!»

Ҳумо қуши келиб қўнди
Бугун унинг бошига!
Ҳеч ким энди пашша бўлмас
Элнинг тайёр ошига!

Ўзбекистон келажаги,
Буюк давлат бўлади!
Жаҳон ичра бор давлатлар
Салом бериб келади!

Жар солинглар ўзбек номин,
Билсин бутун оламда!
Истиқлолни олди қўлга
Турон халқи амалда!»

●

Тўрт кўчанинг бошида,
Темурга тахт яралди.
Пойтахтдаги хиёбондан,
Темур номи таралди.

Жумла-жаҳон, етти иқлим
Бобомиз нигоҳида.
Она юртнинг тинчлигини
Асрагай паноҳида.

«Мустақиллик қутлуғ бўлсин
Бўлсин сизга Тангри ёр.
Боқий бўлсин истиқлолинг
Яшасин халқ бахтиёр!

Бирлаштиринг, мулки Турон —
Халқи етсин муродга!
Бир отанинг фарзандисиз,
Кўрк берингиз ҳаётга!»

●

Шукроналар учар бугун,
Она халқим тилидан.
Истиқлолнинг шукуҳлари
Жўш уради дилида.

Яшагаймиз озод-обод,
Келиб энди омади!
Дастурхони тўкин бўлсин,
Одам -Ато авлоди!

Йўллар кўпдир,
Йиллар кўп.
Бири-биридан учқур,
Ўтган йиллар бағрига,
Назар ташладим бир қур!

Келажагим — таърифсиздир,
Бахтим буюк,
Эл буюк,
Она Ватан жаҳонга
Бўлдинг ардоқли, суюк.

Истиқлолнинг етти йили
Етмиш йилга татийди!
Иншооллоҳ, авлодларим,
Бу чашмадан тотийди!

Омон бўлгин, Она Ватан!
Бахтинг бўлсин мунаввар.
Ортиқ ўғлинг дил сўзлари,
Этсин қалбин муаттар!

Ортиқхожи ЮСУПОВ.

Истиқлол туфайли барча қадриятларимиз калити қўлга тегди. Эндиликда зукколик билан ана шу табаррук ва азиз, ҳаётий ва бебаҳо «Олтин мерос»ни оча билиш, англаб қалбга жойламоқ лозим.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1996 йил 9 сентябрдаги Фармонига асосан ташкил қилинган Халқаро «Олтин мерос» хайрия жамғармаси мамлакатимиз ҳудуди ва хориждаги миллий қадриятларни ўрганиш, таҳлил қилиш, имконияти даражасида сотиб олиб миллий музей ва кутубхоналар ташкил этиб, шу бойликлар мисолида ёшларда Ватанга муҳаббат, миллий ғурур, миллий ифтихор туйғусини шакллантириш мақсадида иш бошлаган эди.

Жамғармалар

«ОЛТИН МЕРОС» ТЎЛҚИНЛАРИ

Ўтган қисқа вақт мобайнида жамғарманинг вилоят, шаҳар ва туман бўлимлари очилиб, қатор хайрли тадбирлар амалга оширилмоқда.

Халқаро «Олтин мерос» хайрия жамғармаси раиси Худойберди ТЎХТАБОЕВ билан бўлган суҳбатимиз ҳам жамғарманинг бугунги кундаги фаолияти, халқимиз тарихи, унинг маънавий маданияти ва ўтган асрларда яратилиб, асримизга қадар сақланиб қолган меъморий ёдгорликлари хусусида бўлди.

— Ўзбек халқининг миллий ва маънавий қадриятлари, бой маданий мероси, юксак маънавияти, такрорланмас тарихий меъморий ёдгорликлари — мустақил Ватанимизнинг бебаҳо бойликларидир.

Истиқлол туфайли эндиликда ўзимизни англаётган, қадриятларимиз тикланаётган бир даврда миллий ва маънавий меросимизни бойитиш, оммалаштиришнинг бирдан-бир чораси иқтисодиёт билан маънавиятни ҳамкорликда ривожлантиришга бутун эътиборни қаратиш зарур.

Миллий қадрият тушунчаси денгиздек кенг. Шу сабабдан унинг барча жабҳаларини қамраб олиш мураккаб. Маълумки, «Олтин мерос» жамғармаси «Маданият», «Ижодкор», «Истеъдод», «Тинчлик», «Ёдгорлик» жамғармалари негизида ташкил қилинган эди. Бугунги кунга келиб жамғарманинг вилоят ва туман бўлимлари ўзларининг ҳудудида бўлган ва «Олтин мерос» тасарруфига ўтган барча тарихий, маданий, археологик ёдгорликлар қайтадан рўйхатга олиниб, уларнинг ҳар бирига алоҳида маълумот берувчи паспортлар тузилди. 14 та вилоятдан 7 тасида тарихий ёдгорликларнинг рангли суратлари ишланиб, улардан альбомлар ташкил қилинди.

— Жамғарма таркибида ташкил қилинган «Тарғибот» бўлими ва унинг вазифалари билан ҳам таништирсангиз.

— Миллатни ўрганиш, миллий ўзлигини англатиш, буюк маданий мероснинг чинакам эгалари эканлигига ишонтириш, айниқса, бу соҳада ёшлар тарбиясига эътиборни кучайтириш устивор йўналишлардан биридир. Бунда тарғиботнинг ўрни катта, чунки у оммавий ҳаракатни юзага келтиради, шуларни ҳисобга олган ҳолда «Олтин мерос» жамғармаси таркибида «Тарғибот» бўлими очишни лозим деб топдик. Ҳозирда бўлим томонидан бир қатор амалий ишлар амалга оширилдики, буларни алоҳида таъкидлаш жоиз деб биламан. Бугунги кунга келиб, тарих музейига бир неча миллион сўмлик ноёб ва нодир асарлар келтирилди. «Чорсу» бозорида бадиий салон очилиб, аҳоли билан ҳамкорликда иш олиб бормоқда. Шунингдек, кичик «Мерос» студияси ташкил этилиб, «Болалар» фольклор ансамбли тузилди.

Мана бир неча йилдирки, Халқ таълими вазирлиги билан ҳамкорликда миллий қадриятларимизнинг турли соҳаларига бағишланган «Уйла, изла, топ» телекўрсатуви олиб борилмоқда. Шунингдек, телевидениеда «Ўтмишсиз келажак йўқ», «Ўтмишдан садо» рукнлари ҳам очилди. Миллий қадриятлар тарғиботига бағишлаб мактаб, лицей ва боғчаларда миллий музейлар ташкил қилиш ҳаракати бошланиб, юзлаб катта-кичик музейлар очилди, юздан ортиқ учрашувлар ўтказилди. Бу ишларнинг барчаси имконият даражасида ёшларимизнинг онги ва қалбида истиқлол мафкурасини шакллантиришга хизмат қилади.

— «Олтин мерос» жамғармаси ҳақида сўз юритганимизда, албатта халқимиз, келажак авлод учун яратилаётган видеофильмлар, нодир қўлёзмалар ҳақида тўхталмай илож йўқ...

— «Ўтмишсиз келажак йўқ» деганларидек, биз келажакни ўтмишсиз тасаввур қилолмаймиз. Биз келажак авлод учун ўзимиздан бой, ўчмас маданий мерос қолдиришимиз, ўзимизга берилган имкониятлардан тўла фойдаланишимиз лозим.

Истиқлол шарофати билан қатағон йиллари миллатимиз равнақи, унинг озодлиги йўлида оғир шароитда яшаб, ўзига хос мактаб яратган илм-фан, маданият арбоблари Иброҳим Ҳамрабоев, Восил Қобулов, Зулфия, Саид Аҳмад, Турғун Алиматов ва халқимизнинг кўплаб буюк инсонлари ҳаёти ва ижодига бағишланган 40 дан ортиқ видеофильмлар яратилди. Нодир қўлёзма, босма асарларидан иборат кичик кутубхона ташкил қилинди. Мустақиллик туҳфалари сифатида китоблар нашр этишни бошладик. Мана яқиндагина халқимизнинг севимли санъаткори Комилжон Отаниёзов ҳаёти ва ижодига бағишланган илк китоб чоп этилиб, кенг китобхонлар оммасига тақдим этилди. «Тўйга тўёна билан» деганларидек, байрам арафасида буюк аллома, фалакиёт, математика, география илмини ривожлантирган инсон Аҳмад ал-Фарғоний ҳақида ҳикоя қилувчи китоб нашрдан чиқди. Шунингдек, Нажмиддин Кубро, Абулғози Баҳодирхонларнинг асарлари ҳам нашрга тайёрланмоқда.

— Юртимизнинг турли ерларида қад кўтариб турган тарихий-меъморий ёдгорликлари, кўҳна обидалари ўзининг такрорланмас тарихига эга. Мазкур ёдгорликларнинг қиёфасини яхшилаш борасида амалга оширилаётган ишлар хусусида ҳам тўхталиб ўтсангиз.

— Ўтган асрларда яратилиб, асримизга қадар сақланиб қолган меъморий ёдгорликлар халқимиз фахрига айланди. Вилоятлардаги «Добусия», «Шоҳруҳия», «Оқтепа», «Тункент-Илоқ» сингари археологик ёдгорликларга очиқ музей мақоми берилиб, уларнинг ҳолатини яхшилаш ишлари бошланди. Туман ҳокимлари ва маҳаллий аҳоли билан ҳамкорликда Ҳаким ат-Термизий, Имом ал-Бухорий, Аҳмад ал-Фарғоний, Хазиний, Ҳувайдо сингари алломаларимизнинг мақбаралари таъмирланди, бу ҳаракат бутун республика ҳудудига ёйилди.

— Юқорида қайд этилганидек, халқимиз ўзининг бой маданий мероси билан жаҳонга машҳур. Шундай экан, жамғарманинг хорижий давлатлар билан алоқаси қандай йўлга қўйилган?

— Истиқлолни мустаҳкамлаш ва салоҳиятли давлат барпо этишда халқимизнинг бой маданий меросини, кўҳна тарихий обидаларини тиклаб, давр тақозосига мос янгиликлар билан бойитмоқ зарур.

Хорижий давлатлар билан яқин алоқада бўлиш, у ерда сақланиб келинаётган тарихий ёдгорликларимизни, ноёб қўлёзма асарларимизни ўрганиб, уларни халқимизга етказиш «Олтин мерос» жамғармасининг асосий вазифаларидан бири ҳисобланади.

Бугунги кунга келиб, Туркиянинг Анқара, Истанбул шаҳарларида «Олтин мерос»нинг бўлимлари очилиб, ўша ерда «Ўзбекистон ҳақида» деб номланувчи миллий қадриятларимизга бағишланган китоб нашр этилди.

Тасвирий санъат соҳасида ижод қилаётган рассомларимизнинг савдо-кўргазмалари ташкил этилди. Яна шуни алоҳида таъкидлашни истардимки, Санкт-Петербургдаги Салтиков-Щедрин кутубхонасида 40 минг саҳифадан иборат ўзбек — туркий қўлёзмаларнинг борлиги аниқланиб, ҳозирда уларни ўрганиш устида иш олиб борилмоқда.

Хулоса қилиб айтганда бугунги қилаётган ишларимизнинг барчаси буюк инсоннинг, миллатнинг бугуни ва келажаги учун миллий қадриятларимизни чуқур ўрганайлик, тарғиб қилайлик, эҳтиётлаб келажак авлодга етказайлик. Шу қадриятлар мисолида миллий ифтихор ҳиссини кучайтирайлик, ёшлар тарбиясига эътиборни қаратиб, уларни янгиланган мазмунлар билан бойитайлик.

Маъмура РЎЗИЕВА.

ТУРФА ОЛАМ

Ғарбий Африкада бизнинг каптарларга ўхшайдиган, лекин ранги жуда ёрқин бир қуш яшайди. У яшил, кўк, сариқ ва қип-қизил бўлиб товланади.

Бироқ тюрако (қушни шундай аташади) сувда ёки ёмғир тагида қолиб кетди дегунча, худди ёмон бўялган газламага ўхшаб, ранглари ўча бошлайди. Айниқса, қизил бўёқ тез ўчади. Шунинг учун ҳам об-ҳавонинг қуруқ ва ёмғирли келишига қараб, қушнинг ранги хилма-хил бўлиб туради.

* * *

Австралияда ерга тушмай, бутун умри бўйи дарахт устида яшайдиган кенгурулар ҳам бор экан.

* * *

Америка боғларида ҳаёт кечирадиган шундай бир шиллиқ қурт борки, табиат сахийлик қилиб унга 14175 та тиш берган.

* * *

Жазирама иссиқ кунда шамол муздек ҳавони олиб келадими? — Бу саволга жавоб топишдан олдин яна бир фикр келади. Саволга «ҳа» деб жавоб бергудек бўлсак, нега унда сайёҳлар чўлу биёбоннинг иссиқ шамоли ҳақида кўп гапиришади?

Бу бир-бирига зид фикрни қуйидагича изоҳлаш мумкин. Тропик иқлимда ҳаво бизнинг танамизга қараганда иссиқроқ. Шамол турганда киши салқинлаш ўрнига исиб кетишига юқоридаги изоҳдан сўнг, сира ажабланмаса ҳам бўладиган ҳол. Бунда иссиқлик ҳавога инсон танасидан чиқмайди, аксинча ҳаводан танага ўтади.

Шунинг учун, ҳавонинг катта ҳажми ҳар дақиқа танага тегиб туради ва иссиқликни сезиш кучаяди. Тўғри, бу ерда парланиш ҳам бор, лекин биринчи сабабнинг таъсири кучли. Чўл аҳли шунинг учун, масалан, туркманлар иссиқ чопон ва юнгли қалпоқлар кийиб юрадилар.

БУГУН МАМЛАКАТИМИЗДА ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ БОШЛАНДИ

Бизнинг суҳбат

ТАЪЛИМНИНГ ШАХДАМ ОДИМЛАРИ

Бугун шаҳримизнинг барча мактабларида янги ўқув йили бошланди. Янгиланиш сари интилаётган пойтахт халқ таълими соҳасидаги ўзгаришлар хусусида шаҳар Халқ таълими бош бошқармасининг бошлиғи Ҳамидулла ЙЎЛДОШЕВ билан суҳбатлашдик.

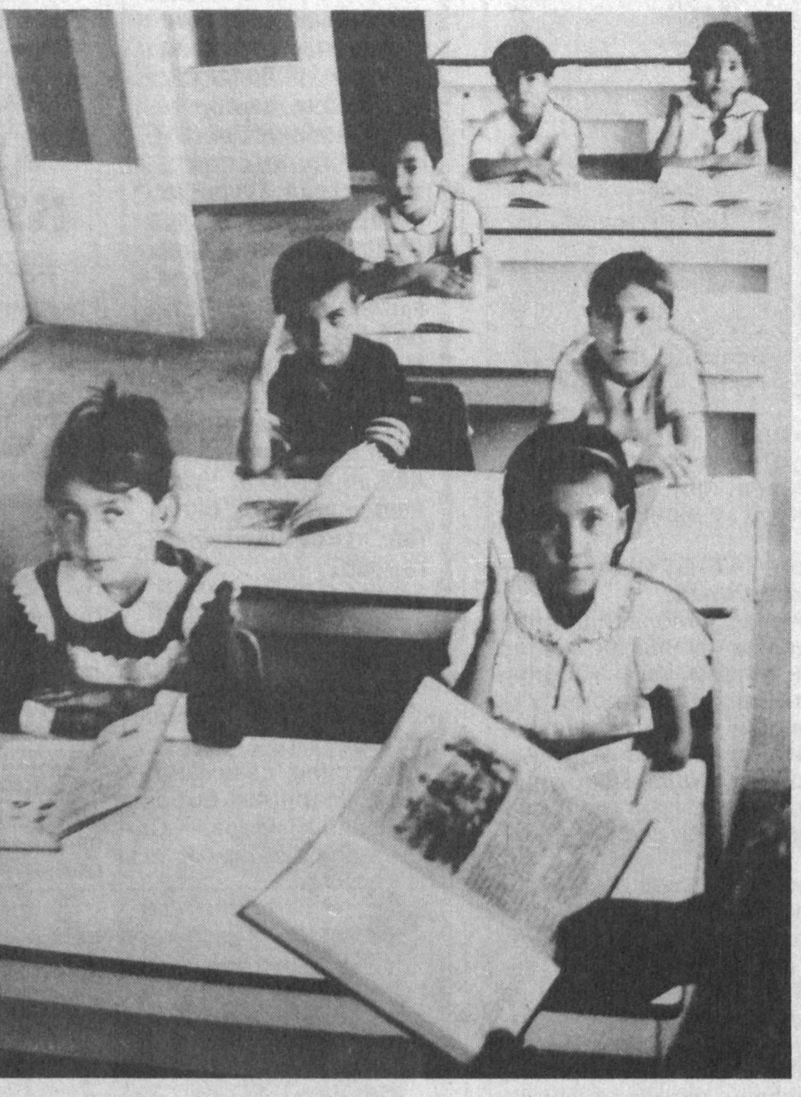

Омон Муҳаммаджонов олган суратлар.

— Ҳамидулла Қаюмович, бугунги кунда шаҳар халқ таълими соҳаси қандай ўзгаришларни бошидан кечирмоқда?

— Сўзимни Президентимизнинг куни кеча бўлиб ўтган Олий Мажлиснинг ўн иккинчи сессиясидаги маърузаларидаги таълим тизими хусусида билдирган фикрларидан бошламоқчиман. Йўлбошчимизнинг «Таълим ислоҳоти бизни демократик ўзгаришлар, янги жамият барпо этиш йўлидан дадил етакловчи, барчамизни ҳаракатлантирувчи ички куч бўлмоғи зарур. Ҳар биримизга беш бармоқдай, эскича айтганда, тўққиз пулдай аён бўлсинким, таълим ва тарбия тизимини ўзгартирмасдан туриб, одамлар онгини, демакки, уларнинг турмуш тарзини ҳам тубдан ўзгартириш мумкин эмас» деган сўзлари ҳар биримизга катта масъулият юклайди.

Дарҳақиқат, юртимизда олиб борилаётган ислоҳотларнинг энг долзарби халқ таълими соҳасида рўй бераётир. Ҳозирги пайтда шаҳримизда 352 та умумтаълим мактаблари, жумладан, 4 та бошланғич, 55 та таянч, қолганлари эса ўрта мактаблар бўлиб, шулардан 15 та катталар таълим маркази, 28 та жисмоний нуқсонга эга бўлган болалар учун махсус мактаблар ва мактаб-интернатлардир. Кейинги йилларда пойтахтимизда янги турдаги таълим муассасалари сони анча кўпайди. Булар 28 та гимназия, 17 та лицей, 100 га яқин айрим фанларни чуқур ўқитадиган мактаблар, 38 та янги турдаги мактабгача тарбия муассасаларидир. Улар асосан иқтидорли болаларни танлаб олиб, юқори даражада илм берадилар. Бу ишга олий ўқув юртлари ўқитувчиларини ҳам жалб қилганмиз.

Сўнгги пайтларда хорижий давлатлар билан халқ таълими соҳасида ҳамкорликлар йўлга қўйилмоқда. Жумладан, 60-мактабда Германия билан ҳамкорликда марказ очилди. Бу ерда болаларга немис муаллимлари дарс беришмоқда. Шунингдек, 91, 29, 17, 51, 306, 309-мактаблар ЮНЕСКО ўқув дастурлари бўйича олиб бориладиган фаолиятга аъзодирлар. Яккасарой туманида иврит тилига ихтисослашган 321-мактаб очилди. Бундан ташқари Жанубий Кореянинг пойтахти Сеул шаҳри таълим бошқармаси билан олиб борилаётган ҳамкорлик ўз самараларини бермоқда.

«Таълим тўғрисида»ги Қонун ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини ҳаётга татбиқ этиш борасида бошқармамиз қошида Ўқувчиларни касб-ҳунарга йўналтириш ва психологик-педагогик ташхис маркази ташкил этилди. Унинг туманларда ҳам бўлимлари фаолият кўрсатмоқда.

— Бу йил ёз бўйи кўпчилик ота-оналар ўқув дарсликлари ва қўлланмаларни харид қилиш тадоригини кўрдилар, десак тўғри бўларди...

— Дарҳақиқат, бу йил деярли барча дарсликлар ва ўқув қўлланмалари янгидан нашр қилиниб, савдога чиқарилди. Барча умумтаълим мактабларининг 1-синф ўқувчилари, Меҳрибонлик уйлари, ақлан ва жисмонан заиф болалар учун ихтисослаштирилган мактаблар ҳамда махсус мактаб-интернат ўқувчиларини дарсликлар билан бепул таъминлаш назоратга олинди. 1-синф ўқувчилари учун Президент совғаси сифатида 18 номдаги салкам 600 минг нусхада 30 миллион сўмлик дарслик ва қўлланмалар топширилади. Шунингдек, ўқув йили бошланиши арафасида кам таъминланган оилаларнинг фарзандларига мактаб кутубхонаси фонди томонидан дарсликларни бепул бериш ҳам йўлга қўйилди.

— Кўпдан бери эътиборда бўлган масалалардан бири мактаб кийими эди...

— Ҳа, бу масала нафақат биз педагогларни, балки ота-оналарни ҳам ўйлантириб келарди. Шунга кўра бош бошқармамиз томонидан бир қанча чора-тадбирлар кўрилди. Жумладан, Республика модалар уйида ва 17-мактабда мактаб кийими кўргазмаси ўтказилди. Бундай тадбирлар Юнусобод, Шайхонтоҳур, Ҳамза туманларида ҳам уюштирилиб, унга мактаб раҳбарлари, ота-оналар, ўқувчилар, маҳалла вакиллари таклиф этилди. Бундай мактаб кийимлари кўпчилик томонидан маъқулланди.

— Навбатдаги ўқув йили янгиликлари хусусида ҳам гапирсангиз.

— Бу йил барча мактабларда биринчи дарс «Мустақиллик дарси» дея номланади. Унда халқимизнинг асрлар давомида босиб ўтган йўли, жумладан, мустамлака йиллари, истиқлолга эришган дамлари, бугунги кундаги иқтисодий ва маънавий ўзгаришлар, порлоқ келажакка бўлган ишонч мавзулари ўқувчилар онгига сингдирилади. Бу йил шаҳримизда 2 та янги мактаб фойдаланишга топширилди. Пойтахтимиз бўйича бу йил мактаб остонасига илк бор 43 минг бола қадам қўйди.

Фурсатдан фойдаланиб, халқ таълими соҳасидаги кадрлар масаласида ҳам тўхталиб ўтмоқчиман. Бу йил мактабларга 700 ёш мутахассис ва 1500 талаба қадам қўйди. Улар тажрибали мутахассислар ёрдамига ҳамда жамоанинг дўстона муносабатига муҳтождирлар. Тажриба шуни кўрсатадики, мактабга янги келган ўқитувчига бўлган ҳурмат, ёрдам унинг кейинчалик бу жамоа аъзоларини ўзининг энг яқин кишилари сифатида билиши, бу мактабда ўрнашиб қолишига сабаб бўлади. Бу эса таълим муассасасида педагогик кадрлар масаласининг ижобий ҳал этилишига ёрдам беради. Ўйлайманки, ушбу ижобий ўзгаришлар билимга чанқоқ ёшларни етиштиришда, халқ таълими соҳасидаги ислоҳотларни янада жадаллаштиришга ўзининг самарали ҳиссасини қўшади.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ суҳбатлашди.

Хабарингиз борми?

ТОШКЕНТЛИК САЙЁҲ

ДУНЁ БЎЙЛАБ УЧ ЙИЛЛИК САФАРГА ЙЎЛ ОЛДИ

Яқинда маҳалладошлар гурунгида Мурод Қосимов янги бир гапни айтиб қолди.

— Оғайнилар, гап бундай: дунё бўйлаб уч йиллик сафарга чиқаяпман...

Даврадагилар ҳангу манг бўлиб қолишди.

— Ё тавба! Рост гапми? — ёқа ушлаб сўради ўтирганлардан бири.

— Ҳазилингни қўйсангчи, — танбеҳ берган бўлди бир тенгдоши.

— Ёшингиз бир ерга бориб қолган бўлса... Қийналиб қолмасмикансиз? — Гапга аралашди яна кимдир.

Тасодифга йўйди бошқалар.

Хуллас, ўша куни биров у деди, биров бу деди.

Лекин, Мурод Қосимовнинг сафарга отланиши тасодиф ҳам эмас, ҳазил гап ҳам эмас — бор ҳақиқат эди.

У ёшлигидан сайёҳликка орзуманд эди. Ўқишда бўлсин ёки ишда бўш вақт топиши билан сафарга отланар, гоҳ пиёда, гоҳ велосипедда республикамиз шаҳар ва қишлоқларини айланар, самолёт ёки поездда узоқ-узоқларга сафар қилар эди. Шу тариқа унинг дилида дунёни кезиш орзуси куртак ёза бошлади.

Республикамиз мустақилликка эришгач, Мурод Қосимовда эзгу ниятига эришишига қатъий ишонч пайдо бўлди. Шу боис бу ишга астойдил имкониятлар яратилиб, тинимсиз машқ қилди. Сўнгги икки-уч йил мобайнида республикамизнинг кўпгина шаҳар ва қишлоқларини гоҳида пиёда, гоҳида велосипедда айланиб чиқди. Самарқанд, Бухоро, Хива, Шаҳрисабз, Термиз сингари кўҳна шаҳарларда бўлиб, тарихий обидаларни, муқаддас қадамжоларни зиёрат қилди. Бу юришлар уни катта сафар олдидан жиддий синовдан ўтказди.

Мана, орзиқиб кутилган кунлар етиб келди. Республикамиз Мустақиллигининг шонли етти йиллиги кенг нишонланган кунларда, аниқроғи

БУГУН

2 сентябрда сайёҳ велосипедда узоқ сафарга йўл олди.

Шу куни «Олимпия шон-шуҳрати музейи» ҳовлисида уни кузатишга тегишли ташкилотларнинг вакиллари, ёр-биродарлар, қариндош-уруғлар тўпланишди. Роппароса уч йил давом этадиган бу сафар гуллаб-яшнаётган Ўзбекистонимизнинг 10 йиллик тўйи тантаналарига бағишланган бўлиб, 2001 йилнинг 1 сентябрь куни пойтахтимизнинг Мустақиллик майдонида ниҳоясига етади.

Сафар давомида сайёҳ дунёнинг 25 мамлакатида бўлиши режалаштирилган. Ўзбекистон, Туркманистон, Озарбайжон, Арманистон, Туркия мамлакатлари ҳудудларидан ўтилгач, Сурия, Иордания, Саудия Арабистонига қараб йўл олинади. Сўнг сафар бошқа давлатларда давом эттирилади.

Республика давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси сайёҳга ҳомийлик қилмоқда. Бошқа бир қатор ташкилотлар ҳам бу тадбирни қўллаб-қувватлаб, ўз ёрдамларини берди. Жумладан, Ўзбекистон — Америка «Олимп» қўшма корхонаси узоқ сафарга чидайдиган махсус велосипед тайёрлаб берган бўлса, «Тоҳир Малик» фирмаси ишчи-хизматчилари эса сайёҳга ва велосипедга мослаб ҳар хил жиҳозлар тикиб беришди.

Шундай қилиб, шаҳримизнинг Сергели туманида истиқомат қилувчи меҳнат фахрийси — 54 ёшли истеъфодаги капитан Мурод Қосимов ўзбек сайёҳлари орасида биринчи бўлиб дунё бўйлаб сафарга чиқаяпти. У ўзи билан бирга киндик қони тўкилган диёримизнинг бир ҳовуч тупроғини, республикамиз байроғи ва гербини, кўҳна шаҳарлар фотосуратлари жамланган альбомни олиб кетди. Мақсади битта: у ҳам бўлса келажаги буюк давлатимизнинг Мустақиллик йилларида эришган улкан ютуқларини, тарихан қисқа вақт ичида содир бўлган туб ўзгаришларни дунё халқига сўзлаб беришдан, намойиш этишдан иборат.

— Шу юрт фарзанди бўлганлигимдан фахрланаман, — дейди Мурод Қосимов сафар олдидан биз билан суҳбатда. — Модомики, эзгу ниятларим республикамиз мустақилликка эришгач амалга ошаётган экан, истиқлол йўлидан дадил одимлаётган Ўзбекистонимизни жаҳон афкор оммасига кўз-кўз қилиш мен учун ҳам қарз, ҳам фарз.

Биз машаққатли, масъулиятли, лекин шарафли сафарга отланаётган юртдошимизга Тангридан оқ йўл тилаб қоламиз.

Орзу-умидларингиз қувватли, сафарингиз бехатар бўлсин, ҳамшаҳар!

Ортиқали ТИЛОВБЕРДИЕВ.

Сўз — талабаларга

ДАСТЛАБКИ САБОҚЛАР

Бу йил қанчадан-қанча ёшлар тест синовларидан муваффақиятли ўтиб, олий ўқув юрт талабаси бўлдилар. Улар ўқув йилининг дастлабки кунини интиқлик билан кутгандилар, албатта. Қуйида бу талабалар билан қилинган суҳбатнинг айримларини келтирдик.

• Сожида АЛЛАЁРОВА,
Мирзо Улуғбек номли Тошкент Давлат университетининг биология факультети талабаси:

— Дарҳақиқат, мен бу кунни жуда интиқлик билан кутган эдим. Лекин, тан олишим керакки, унга етишиш осон бўлмади: тест синовларига тайёрланиш жуда катта куч ва вақт талаб этди. Шу билан бирга бу синовлар ҳақиқатан ҳам адолат мезони экани яна бир бор тасдиқланди. Шунинг учун бугунги кунда талабалик гувоҳномасини олганлар илмга чанқоқ, ватанимиз равнақи учун бор куч ва имконини, маҳоратини сарф этишга тайёр ёшлар эканига ишонаман. Биз эртанги кун эгаларимиз. Бу ҳол бир жиҳатдан ўта масъулиятли бўлса, бир жиҳатдан шарафли ҳамдир. Зеро биз қураётган жамият инсондан катта куч-қудратни талаб этади, бунга эса ҳар ким ҳам қодир эмас.

• Ғанижон УМАРХЎЖАЕВ,
Тошкент Давлат техника университетининг талабаси:

— Тўғри, ўқув йилининг биринчи куни катта байрам, лекин у аввалги худди шундай кунларга бу сафар ўхшаш эмас, балки бироз ўзгачароқ. Бу йилдан бошлаб ҳукуматимиз қабул қилган «Таълим тўғрисида»ги Қонун ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастури каби ҳужжатлар том маънода ўзини амалда ифода этади. Ушбу иккала ҳужжат билан чуқур танишиб чиқдим. Ва талаба сифатида айтишим мумкинки, улар юртимизда таълим-тарбия беришнинг мустаҳкам, асосли тизимини шакллантириш, мазмунан бой таълим мазмуни пойдеворини қўйиш, юқори малакали, изланувчан ижодкор, хорижий мамлакатлардаги мутахассислар билан рақобатлаша оладиган кадрлар тайёрлаш омилидир. Шундай экан, бугунги кунда талабалик номига сазовор бўлган ёшлардан илм эгаллашда, маҳорат касб этишда тиришқоқлик, изланувчанлик талаб этилади.

• Музаффар ХАМДАМОВ,
2-Тошкент Давлат тиббиёт институтининг даволаш факультети талабаси:

— Ёшлигимдан шифокор бўлишни орзу қилардим. Шу кунларда бир умр ўйлаб юрган ниятимга етгандекман, худди оппоқ кийимда беморхонага кириб келаётганга ўхшайман. Бундай қувончли дамлар юртимиз истиқлолга эришган байрамларига уланиб кетиши ажиб бир ҳиссиёт пайдо қилади кишида. Зеро халқимиз ҳам мустақиллик дамларини узоқ кутганди. Узоқ кутилган орзунинг рўёбга чиқиши қанчалар тотли эканини шундай ҳиссиётни бошидан кечирганлар билади.

Талабалар сўзларини Мурод РАҲИМОВ ёзиб олди.

Назм

БИРИНЧИ ҚЎНҒИРОҚ

Мактабжон, жон мактабим,
Энди сенга етишдим.
Ўқиш эди матлабим,
Қўнғироғинг эшитдим.
Биринчи қўнғироқ!

Боғча қолди бу ёнда,
Энди мактабга йўлим.
Туриб ҳар кун азонда
Юваман юзу қўлим!
Биринчи қўнғироқ!

Шошиламан, жилдимда
Китоб, дафтар, қаламим.
Янграб турар тилимда:
Устозимга саломим!
Биринчи қўнғироқ!

САЙЁР.

ЎҚИТУВЧИМ — УСТОЗИМ

Ўқитувчим, азиз устозим,
Сизга доим қилурмиз таъзим.

Дарс берасиз дилдан қувониб,
Тинглагаймиз меҳрга қониб.

Илм йўлин бизга очдингиз,
Қалбимизга зиё сочдингиз.

Ўқиб, билдик илмлар тилин,
Ҳисоби йўқ жумбоқлар сирин.

Катталарга ҳурмат доимо,
Сиз туфайли қалбимизда жо.

Сизга неча «Раҳмат!» десак оз,
Сиз ҳамиша меҳрибон устоз.

Бошимизга қўнган Ҳумо,
Минг тасанно Сизга доимо!

Бахтимизга яшанг, бор бўлинг,
Бизни кўриб, қувончга тўлинг!

Темур ТУРСУН.

Миллий дастур

БАРЧАМИЗ МАСЪУЛМИЗ

Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонун, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури қабул қилингач, пойтахтнинг Собир Раҳимов туманидаги мактабгача тарбия муассасаларида «Болаларни мактабга тайёрлашда ота-онанинг роли», «Мактабга ҳар томонлама етук болаларни етказайлик», «Мактабгача ёшдаги болаларнинг саломатлигини мустаҳкамлаш» сингари мавзуларда ота-оналар билан қизиқарли учрашувлар ўтказилмоқда. Яқиндагина тумандаги Чуқурсой маҳалласида жойлашган 52-болалар боғчасида ҳам «Болаларни мактабга тайёрлаш барчамизнинг бурчимиз» мавзусида ана шундай учрашувлардан бири бўлиб ўтди.

Бугунги кунда болаларни мактабга тайёрлаш долзарб масалалардан бири бўлиб турибди. Уларни олти ёшдан 1-синфга қабул қилиш таълим муассасалари учун янгилик эмас. 1998-99 ўқув йилидан бошлаб олти ёшли болаларни мактабга қабул қилиш масаласи Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 13 майдаги «Ўзбекистон Республикасида умумий ўрта таълимни ташкил этиш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ туман халқ таълими бўлимлари қошида ташкил этилган «Ўқувчиларни касб-ҳунарга йўналтириш ва психологик-педагогик ташхис маркази томонидан бериладиган тавсиялар асосида ҳал этиладиган бўлди. Марказ 6 ёшли болаларнинг умумий ривожланишига, психологик-педагогик ва тиббий нуқтаи-назардан ташхис қўяди ва шу асосда уларга йўлланма берилади.

Олти ёшли болаларни мактабга тайёрлашни болалар боғчаларининг тайёрлов гуруҳларида, мактабдан ташқари қўшимча таълим муассасаларида очилган махсус курсларда, мактаб-боғча ҳамкорликда ташкил этилган тайёрлов гуруҳларида, алоҳида репетиторлар ёллаган ҳолда хонадонлар ёки ўқув муассасаларида амалга ошириш мумкин.

Ҳолида МИРСАЛИМОВА.

Дил тубидан

МУСТАҚИЛЛИК ДАРСИ

Ҳар йили ўқув йилининг биринчи куни ҳеч бир инсон учун оддий кундай ўтмайди. Кўпчилик шу кунни фарзандларини яна мактаб қучоғига топшириш билан ўтказади. Агар боласи илк бор мактабга чиқаётган бўлса, янада бошқача туюлади унга бу кун. Ҳеч бўлмаганда шу куни киши ўзининг ўқувчилик йилларини бир бор эслаб қўяди. Чунки ўқув йилининг биринчи куни оҳорли кийиниб, даста гуллар кўтарганча қалбда қувонч, юзда мамнунлик билан мактабга ошиқмаган инсон бўлмаса керак.

Мен ҳам ўз вақтида ўқувчи бўлганман. Ҳозир мен ўқиган мактабга фарзандларим қатнамоқда. Мактаб биноси ўшанда қандай бўлган бўлса, ҳозир ҳам шундай: ўша синф хоналари, ўша кутубхона, ўша боғ, ўша ҳовли. Лекин бугунги ҳаёт бошқача. Биз ўқиган даврларда биринчи дарс «Ленин дарси» бўларди. Ўшанда сохталаштирилган тарихга кўр-кўрона ишониб, муаллимнинг «эртак» айтаётган оғзига тикилиб ўтирардик. Қолган дарслар аввалгидай бир-бирига ўхшаб давом этаверарди. Ҳар йили шу ҳол такрорланарди.

Шукрки, юртимиз мустақилликка эришиб, ҳаммаси ўзгарди. Шукрки, фарзандларимиз чўпчак эмас, балки ҳақиқий тарихни ўрганадиган бўлишди. Бугунги кунда барча мактабларда ўқув йилининг биринчи кундаги илк дарслар «Мустақиллик дарси»га айлантирилди. Унда болажонлар юртимизнинг ҳаққоний тарихи, бугунги кундаги иқтисодий, ижтимоий, маънавий ҳаётида юз бераётган ўзгаришлар, буюк келажак қуришга интилаётган жамиятимизнинг бунёдкорлик ишлари ҳақида тасаввурга эга бўладилар. Бу тасаввур улар қалбида миллий ғурурни уйғотади, орзуларига қанот бағишлайди. Элга хизмат қилишдек шарафли ишга ҳисса қўшишга ҳавас уйғотади, келажакка катта ишонч билан қарашга ундайди.

Ўқув йилининг биринчи куни ҳамма учун байрам. Чунки шу куни келажагимиз эгалари бўлган фарзандлар ақлан, маънан бир карра улғаядилар. Бу улғайиш порлоқ кунлар сари қўйилган яна бир қадам бўлади.

Мақсуд РАЖАБОВ.

Бош муҳаррир ўринбосари Солиҳ ЁҚУБОВ

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

Тошкент оқшоми
Toshkent oqshomi

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар: хатлар – 133-29-70; эълонлар: 133-28-95, 132-11-39. факс: (3712) 133-29-09.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 209

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га 133-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10. ❖ Буюртма Г-0318. ❖ Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. ❖ Қоғоз бичими А-2 ❖ Босмага топшириш вақти 11.30. 1 2 3 4 5 6. ❖ Шарқ» нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.